

ĭ Ę Ę , ĭ • E £ " • Ç F , 6 Ž y È ĭ

ĭ € ĭ x £ " x 4 ĭ , 6 Ž x - Ž Ž ' ĭ x 7 , G 4 Ž ĭ " ĭ , Ā È ' Ā , 6 ĭ

Ž f M D A t • E • D z

> # ĭ { " § £ m E d ' F • " u) M D Ž F Q â # • D { ç * ĩ E P ĭ ' • ç • Ę * ç @ ç A ĭ d # {

â A § - Q ' " F Q š @ \$ * M ĭ Q ç - - * : O • # @ Ā ' F -

ā £ ' E • E ĭ # @ £ ' • Q e # ā @ L O Q 3 E ĭ ç A * # D @ £ M D @ ĭ Ç Ž È ĭ 6 4 @ ç D H , F ĭ 1

" • Y â A ĭ # §) M @ @ - ? K § D A + D @ £ ĭ @ £ # - " § D + @ ĩ € # " u • @ D ' F ' " § D @ 8

> # A £ ' - D + J D @ J f { F ç E * P O # ' @ F S ā ' ç D - @ ĩ # ĭ ; - > ' " M D @ #) ç E u ç 3

@ - M 9 \ M ' @ - # " ĭ § ' • ĭ • § @ ' > # ĭ ā ' £ * ĭ # @ D @ - ā ç M E { B > # Ž F S E â A § F , @ E 8

â) M š A Q š A " E # { @ ĭ ĭ § M D @ £ ĭ ĭ Q N F - ' » # " M D @ Q D G F ĭ E ç • £ ç ç D ĭ A • - ?

F ç - ĭ E * { @ * ç ĭ = M ' ' - A # M E ' ĭ - " § E ĭ + > {) ĭ • £ ' (E 3 8 0 x 6 4 6 Ž x ç E H 4 ĭ

- • d ' > { " M D @ F K ' = M § E ' - A # ç A ĭ ç ' - E + D z ĭ ; • Q ç ĩ A £ " • L ĭ E ĭ + • - b - "

â A ĭ § • • š @ ĭ * M J f { š A @ D ç { D } 3 § E A + - D

+ A Q J L ; F ĭ • " § M ā D ĭ @ O ç F @ ' N F - ' 9 \ M F Ž Ç ĭ ĭ x € " D { 4 Ž Ç ç @ E ĭ ĭ

- " § E + £ Ç { 9 \ M ā " § E # š - f e â @ O • Q Q £ £ • E Q N ç ĭ ç ĭ ç @ ĭ ĭ ĭ F £ * • L u

â A " { " ĭ D O E + ç # ĩ ĭ # @ D ` * • 9 \ M £ # - ? > # > {) M D M E A ; D @

) L + ! • u D @ ! Ç ĭ ā R ? J D ' A ' - F @ - D D - ç { D @ ĭ § ' D £ ç ĭ E F } ç F B

+ š ç E { £ ; ' E § G ç D 7 (D - U > # D ' Q - O ĭ M E + ā A @ - £ ; Q E Q > ç G ç D 7 O M E ' ĭ

ā ' * L # @ > ç - D ç) M £ § A # â A § G - O O M E G ĭ # = M § š ç - ĭ Q # ' ' G ç ç @ ' F -

ç ĭ * { F ā @ D - " § ç • D ā ç M E ' ĭ) ĭ ; ' @ - # • Q • - @ ĩ D ' A • - ? @ - M " ĭ § ' 9

â) M š A Q ĭ ç ; E * { @

€ G " ' D @ D {) 3 ĭ E # D - ĩ ĩ E ç ĭ D @ @ A d + > # ā D ç Ę Ç * 6 4 6 Ž x ç E 6 Ž ĭ

£ 6 ĭ u ā š A Q > ĭ " d + N E # [? F D ' ā > L Ç E 3 ' E ĭ ç ĭ E @ D â ĭ M ; ĩ A ç ' £ ç • E ĭ ç + F -

â A " § • • • § - : + £ ' E • D z ĭ ; - E ĭ # @ • Q

G 2 ' ç ā - E ĭ { { @ * ç ĭ £ • ĭ § - " § E + @ E m > # ' E y T Q " - ĭ £ • ĭ - " 9 7 ĭ Ç ' @ ç š Ę q ĭ 1

' F - ç • @ ç A ç www.DriQ.com £ U T * ?) § M D @ ç E § - ĭ { N F ç E M > # § ĭ ' @ -

€ " • @ - E ĭ { @) § M @ D @ - L Ç E E K § D A + ā J f { > # @ - D - F • " u ā £ ' E • E ĭ # @

• ĭ • @ E ĭ §) • L { O # @ # " ç F ā - " § E # š - f e â A • - Q E Y ; • Q J f { D @ £ " L • O

K § D A + ç F E * { @) § M > # ç d 3 ā ç @ ç ĩ M @ - F D £ ' E • E ĭ # @ L Ç E Q ā ç E Q ĩ ç @

â @ - P • • z P ' D 7 @ ! • \ ' > ' š Ç # m L Ç ç @ ' + ĭ ç

€ G " ' - J f { D { @ ' § ĭ + š @ - # " § E # ĭ ç ç A ç ĭ # ĭ ĭ > e - • 2 ' A ĭ - + - £ ; E ĭ D @

â A ĭ § • • ç D { § ĭ ç E M " §) ĭ ĭ ĭ { @ - š A # F D ç (D ç ĭ \ ç F ĭ A " ç ç # £ ' E • E ĭ # @ • Q €

DriQbooks@gaj.ir

ç ā - E ĭ { { @ * ç ĭ ĭ • §

@ micro_iQ_gaj

ç ā E * { { @ * ç ĭ Ž E ~ Ç E +

خدا

به مادر گفتم: «آخر این خدا کیست؟
که هم در خانه‌ی ما هست و هم نیست

تو گفتی مهربان‌تر از خدا نیست

دمی از بندگان خود جدا نیست

چرا هرگز نمی‌آید به خوابم؟

چرا هرگز نمی‌گوید جوابم؟

نماز صبحگاهت را شنیدم

تو را دیدم، خدایت را ندیدم.»

به من آهسته‌مادر گفت: «فرزند!»

خدا را در دل خود جوی، یک چند

خدا در رنگ و بوی گل، نهان است

بهار و باغ و گل، از او نشان است

خدا در پاکی و نیکی است، فرزند!

بود در روشنایی‌ها، خداوند»

پروین دولت‌آبادی

واژه‌نامه

دمی: لحظه‌ای

جوی: پیدا کن، بیاب

یک‌چند: مدتی

۷

ستایش

درس ۱

آفریدگار

زیبایی

واژه‌نامه

تاب نیاوردند: تحمل نکردند، طاقت نیاوردند
 شگفت‌انگیز: تعجب‌آور، عجیب و غریب
 نشانید: گذاشت، قرار داد
 سار: پرنده‌ای کوچک
 زمه: گله
 پهنه‌ی دشت: سطح دشت، میان دشت
 گریخت: فرار کرد
 تپید: جنبید، حرکت کرد، بی‌قرار شد
 دل‌انگیز: زیبا و جالب
 پُرمهر: دوست‌داشتنی، گرم و دلنشین

جهان‌افروز: روشنایی‌دهنده به جهان
 داوری: قضاوت
 نیلی: رنگ آبی تیره، کبودرنگ
 غوک: قورباغه
 گلگون: به رنگ سرخ
 ارغوانی: قرمز مایل به بنفش
 جلا دادن: درخشان کردن، براق کردن
 قشر: لایه
 چیره‌دست: ماهر، استاد
 معرفت: شناخت

۸

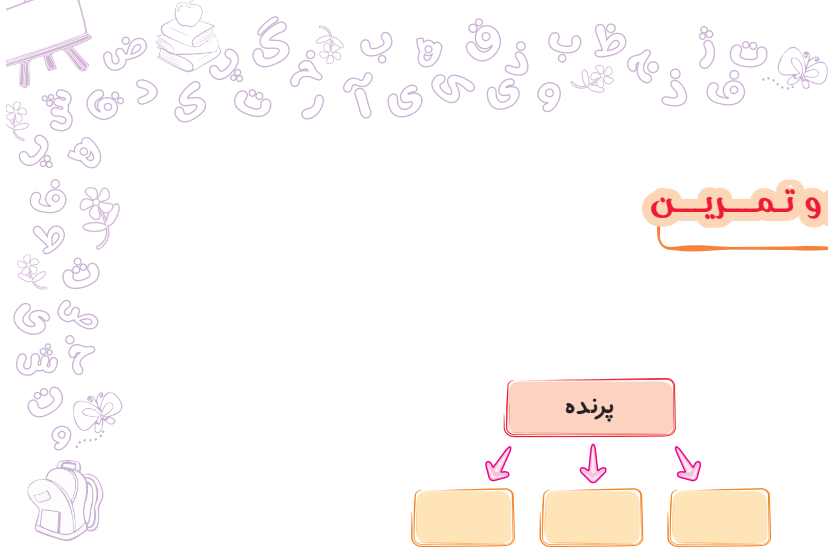
کلاس | فارسی چهارم

واژه‌آموزی

بعضی از واژه‌ها، از نظر معنایی به هم نزدیک و شبیه هستند و معمولاً وقتی نام یکی را می‌شنویم، واژه‌هایی را به یاد می‌آوریم که با آن ارتباط دارند. این یادآوری می‌تواند به ذهن نظم دهد.
 از نمودارهایی که در مثال زیر آورده شده است، برای نشان دادن رابطه‌ی بین واژه‌ها استفاده می‌کنیم.

مثال

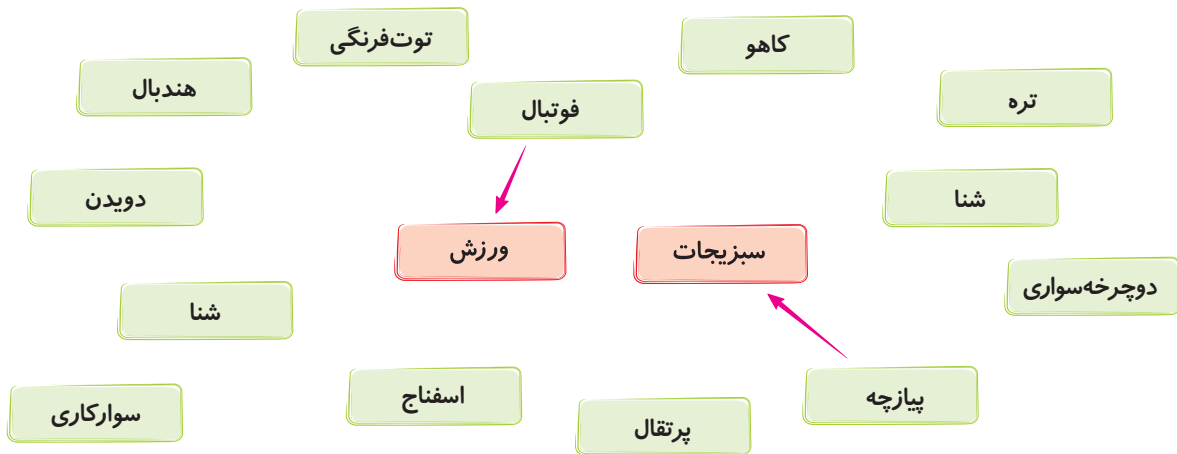
کار و تمرین

املا و واژه‌آموزی

۱ با توجه به هر کلمه، نمودار آن را کامل کنید.

۲ در نمودار زیر، مانند نمونه هر کدام از کلمه‌ها را که با هم رابطه‌ی معنایی دارند، به موضوع اصلی وصل کنید.

۳ کلمه‌های هم‌معنی را هم‌رنگ کنید.

۴ جدول زیر را کامل کنید.

بوته	پرنده	منظره	نقاش	مفرد
.....	مزارع	سطوح	جمع

۵ از جعبه‌ی واژه‌ها، مخالف هر کلمه را پیدا کرده و روبه‌روی آن بنویسید. (سه کلمه اضافی است.)

<div style="border: 1px dashed pink; padding: 5px; display: inline-block;"> نگذار - زیاد - روشن - مخفی - نگذارم - پیدا - جدا - کم - نازک </div> ≠	بگذار ≠	نهان
 ≠	متصل ≠	انبوه
 ≠	ضخیم ≠	تیره

ب به مادر گفتم: «آخر این خدا؟» (چیست - کیست)

ت ، جای پای گرگ‌ها را نقاشی کرد. (زمستان - تابستان)

معنی و مفهوم

۱۲ جمله‌های زیر را معنی کنید.

الف میوه‌های دیگر را آویخت، ولی شاخه‌ها تاب نیاوردند.

ب رودخانه را با قشر نازکی از یخ بَرّاق کرد.

پ خورشید جهان‌افروز را به داوری انتخاب نمودند.

ت دَمی از بندگان خود جدا نیست.

۱۳ پاسخ دهید.

الف با توجه به متن درس، یک بیت بنویسید که در آن از کلمه‌های «برگ - هوشیار - معرفت» استفاده شده باشد.

ب بیتی را که در تمرین بالا نوشته‌اید، به زبان ساده معنی کنید.

پ در بیتی که نوشتید، کدام کلمه به معنای «شناخت» است؟

درس ۱ | آفریدگار زیبایی

نگارش

۱۴ متن زیر را از زبان گفتاری به زبان نوشتاری تبدیل کنید.

راه رفتن و پیاده‌روی توی فضای سرسبز و خرم، بسیار لذت‌بخش و جالبه. می‌دونی که درختا و گیاهان سبز، روزا گاز کربنیک هوا رو می‌گیرن و به جای اون، اکسیژن پس می‌دن. برای همینه که وقتی آدما زیر اونا قدم می‌زنن، احساس شادی می‌کنن.

.....

.....

.....

۱۵ در مورد تصویر روبه‌رو، یک بند بنویسید.

.....

.....

.....

هنر و سرگرمی

۱۶ معنای آن چیست که یکی است و همیشه با تو است؟

۱۷ بیت‌های زیر را با خط زیبا، کامل کنید.

سار از شاخه

دل تپید

آمادگی برای آزمون تیزهوشان

۱ کدام کلمه با کلمه‌های دیگر ارتباط معنایی ندارد؟

- ۱ ماهر ۲ استاد ۳ شاگرد ۴ چیره‌دست

۲ شعر «خدا» از کدام شاعر است؟

- ۱ گلچین گیلانی ۲ پروین دولت‌آبادی ۳ پروین اعتصامی ۴ پروین دولت‌خوانی

۳ کدام یک از کلمه‌های زیر، جمع نیست؟

- ۱ نقاشان ۲ مزارع ۳ نگارها ۴ زمستان

۴ کدام فصل را به عنوان دومین نقاش طبیعت می‌شناسیم؟

- ۱ پاییز ۲ بهار ۳ زمستان ۴ تابستان

۵ در کدام گزینه، نشانه‌های نگارشی، به ترتیب درستی آمده‌اند؟

بهار گفت آری می‌توان منظره‌ای زیباتر ساخت

- ۱ . «! » ۲ : «، » ۳ ، «؟» ۴ . «،!»

۶ املاي کدام واژه با توجه به معنی آن، درست است؟

- ۱ محاجر: هجرت‌کننده ۲ نظاره کردن: نگاه کردن
۳ ارقوانی: رنگ قرمز مایل به بنفش ۴ انبوح: بسیار، پر

۷ کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- ۱ برگ بی‌حوصله شد. ۲ سار از شاخه پرید. ۳ سبزه خمیازه کشید. ۴ دل هر غنچه تپید.

۸ در کدام گزینه، نمی‌توان واژه‌ها را در یک گروه قرار داد؟

- ۱ بهار، باران، نسیم ۲ هفته، سال، ماه ۳ تمشک، سیب، بنفشه ۴ ارغوانی، طلایی، خاکستری

۹ کدام گزینه مصراع اول این بیت است؟ «.....» / رنگ گلبرگ پرید»

- ۱ عاقبت باز رسید ۲ ابر، هی می‌بارید ۳ سبزه، خمیازه کشید ۴ دل هر غنچه تپید

۱۰ منظور از کلمه‌ی «قلم» در جمله‌ی «زمستان، قلم به دست گرفت.» چیست؟

- ۱ وسیله‌ای که با آن می‌نویسند. ۲ وسیله‌ای که با آن خوشنویسی می‌کنند.
۳ وسیله‌ای که با آن نقاشی می‌کنند. ۴ وسیله‌ای که با آن کنده‌کاری می‌کنند.

پاسخ تشریحی آزمون تیزهوشان

۱ ۳ زیرا دیگر کلمه‌ها هم معنی هستند.

۲ ۲

۳ ۴ نقاشان ← مفرد نقاش / مزارع ← مفرد مزرعه / نگارها ← مفرد نگار

۴ ۴

۵ ۲ بهار گفت: «آری، می‌توان منظره‌ای زیباتر ساخت.»

۶ ۲ محاجر ← مهاجر / ارقوانی ← ارغوانی / انبوح ← انبوه

۷ ۲ سار از شاخه پرید: پریدن مخصوص پرندگان است و سار هم یک پرنده است. (پس همین گزینه پاسخ تست است.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ برگ بی حوصله شد: بی حوصله شدن مخصوص آدم‌ها است که برای برگ استفاده شده است.

۳ سبزه خمیازه کشید: خمیازه کشیدن مخصوص آدم‌ها و بعضی از حیوانات است که برای سبزه به کار رفته است.

۴ دل هر غنچه تپید: «دل (قلب) تپیدن» به معنی «مضطرب شدن» مخصوص آدم‌ها و حیوانات است که برای غنچه به کار رفته است.

۸ ۳ تمشک و سیب، میوه هستند، ولی بنفشه گل است.

۹ ۴ دل هر غنچه تپید / رنگ گلبرگ پرید

۱۰ ۳ در این درس، به دلیل نقاشی فصل‌ها، «قلم» به معنای وسیله‌ای است که با آن نقاشی می‌کنند.

۱۴

درس ۱ | آفریدگار زیبایی

درس کوچک پرسنو

واژه‌نامه

جامه: لباس	بیابند: پیدا کنند
آسیب: صدمه	کمیاب: آنچه کم است، چیزی که به راحتی در دسترس نیست.
لطیف: ملایم، نرم	جنب و جوش: تلاش و فعالیت بسیار، هیجان
کوچ: مهاجرت، از جایی به جایی رفتن	مسئولیت: عهده
پیمودن: طی کردن، پشت سر گذاشتن	اعتراض: شکایت
برمی‌خیزیم: بلند می‌شویم	جست‌وخیز کردن: بالا و پایین پریدن، جنب‌وجوش
راه و رسم: روش	نعمت: احسان، نیکی
سپری شدن: گذشتن، به پایان رسیدن	نگران: دلوایس
پیشین: گذشته	لابد: حتماً، بدون شک
ناچار می‌شوند: ناگزیر می‌شوند ، مجبور می‌شوند	

۱۴

کلاس | فارسی چهارم

دانش زبانی

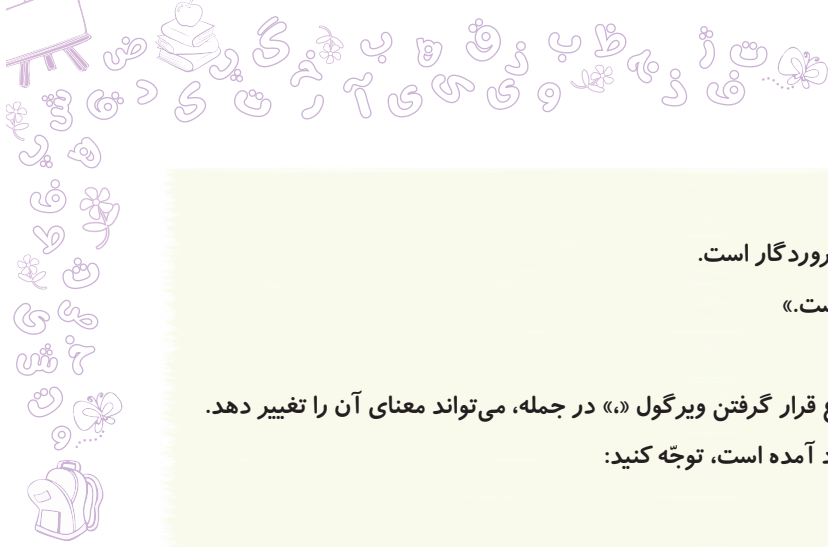
برای فهمیدن و درست خواندن یک متن، نیاز به نشانه‌های نگارشی داریم. بنابراین، در نوشتن باید از آنها استفاده کرد. در مثال زیر می‌فهمیم که نشانه‌های نگارشی چقدر می‌تواند در خواندن اثر بگذارد.

مثال کودک غذا خورد. / کودک غذا خورد! / کودک غذا خورد؟

انواع نشانه‌های نگارشی

نقطه (.)	سؤال (?)	تعجب یا عاطفی (!)
ویرگول (،)	نقطه‌ویرگول (;)	سه نقطه (...)
نقل قول (:)	گیومه « »	کمانک ()

«» نشانه‌ی مکت کوتاه است که در جمله، از آن برای ایجاد فاصله بین کلمه‌ها استفاده می‌شود.

مثال

● آسمان، زمین، جنگل و دریا، از آفریده‌های پرشکوه پروردگار است.

● پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «نظافت، نشانه‌ی ایمان است.»

● نشانی: تهران، خیابان انقلاب، دانشگاه تهران

تفاوت معنایی جمله با ویرگول: باید توجه کنیم که نوع قرار گرفتن ویرگول «،» در جمله، می‌تواند معنای آن را تغییر دهد.

به تفاوت معنی دو جمله‌ی زیر که با جابه‌جایی ویرگول به وجود آمده است، توجه کنید:

۱ انصراف، جایز نیست در مسابقه شرکت کنید.

۲ انصراف جایز نیست، در مسابقه شرکت کنید.

با توجه به معنی جمله‌ی اول، نمی‌توان در مسابقه شرکت کرد، ولی با توجه به معنی جمله‌ی دوم، می‌توان در مسابقه شرکت کرد.

کار و تمرین

املا و واژه‌آموزی

۱ معنای کلمه‌ی مشخص شده را داخل کمانک بنویسید.

الف دشت‌ها جامه‌ی سبز می‌پوشند. (.....)

ب لانه‌ی پرندگان آسیب دیده است. (.....)

پ آنها پس از سپری شدن زمان طولانی بازگشتند. (.....)

ت این گلدان زیبا را چه کسی روی میز نهاده است؟ (.....)

۲ با مرتب کردن حروف به هم‌ریخته، کلمه‌ی مناسب را پیدا کرده و آن را به هم‌خانواده‌ی خودش وصل کنید.

ت ج ع م ب	ول طی	دل ع ات	ل ن و ط ای	ع ا ل ت د	ج ی ب ع
-----------	-------	---------	------------	-----------	---------

○ ○ ○ ○ ○ ○

معتدل

تعجب

طول

۳ مخالف کلمه‌های زیر را بنویسید.

..... ≠ طولانی

..... ≠ دوست

..... ≠ خواب

..... ≠ اوایل

۴ مانند نمونه، بنویسید که هر کلمه از چه قسمت‌هایی تشکیل شده است.

..... ← گفت‌وگو

..... ← **نمونه** راه و رسم + و + رسم

..... ← پیشین

..... ← پرندگان

۱۵

درس ۲ | کوچ پرستوها

۵ با کشیدن خط، هر کلمه را به جمع آن وصل کنید.

پرنندگان	وقت	تغییرات	الطاف	اوایل	حشرات	جوان
اوقات	اول	لطف	جوانان	حشره	تغییر	پرنده

۶ سه جمله از درس پیدا کنید که در آنها کلمه‌ی به کار رفته باشد.

..... ۱

..... ۲

..... ۳

۷ کدام نشانه برای جای خالی مناسب است؟ دور آن خط بکشید.

الف ع ا ب	ب آ ییب	پ قر ی	ت فلکی

۸ املاي درست هر کلمه را زیر آن بنویسید.

۹ نشانه‌های نگارشی مناسب بگذارید.

- الف تا به حال قایم‌موشک بازی کرده‌ای
- ب همیشه شاد و سلامت باشید
- پ معلم گفت فردا با هم در محیط مدرسه بازی خواهیم کرد
- ت کتاب داستان خواندم

۱۶

کتاب فارسی چهارم

۱۰ کدام گروه از نشانه‌های نگارشی زیر، در آخر جمله می‌آیند؟

۱. ؟ ، ۲. ؟ ! ۳. : @ ؟ ۴. ؟ ! ،

۱۱ با توجه به جایگاه «،» جمله‌های زیر را معنی کنید.

- الف
- بخشش، لازم نیست ببریدش.
 - بخشش لازم نیست، ببریدش.
- ب
- پسر، دانشمند جوان را دید.
 - پسر دانشمند، جوان را دید.

۱۲ دو جمله‌ی یکسان بنویسید و طوری نشانه‌ی «،» را در آن‌ها قرار دهید که معنای هر جمله متفاوت شود.

جمله‌ی اول:

جمله‌ی دوم:

درک و دریافت

۱۳ حکایت زیر را بخوانید و به سؤال‌های آن پاسخ دهید.

یکی بود، یکی نبود. در یک شهر دور افتاده، جوانی زندگی می‌کرد که دلش می‌خواست به جای تلاش و کوشش و طی کردن پله‌های موفقیت، یک دفعه و در یک شب به تمام آرزوهایش دست یابد و به قلّه‌های موفقیت برسد و صاحب خانه، ثروت و ... شود. جوان داستان ما یک روز بار سفر بست و گفت می‌رود که هم‌سای این‌ها را یک جا و در یک شب به دست بیاورد و تا وقتی هم‌سای آنها را نیابد، به خانه بر نمی‌گردد. او رفت و رفت تا اینکه به یک دوراهی رسید. روی تابلویی که سر این دوراهی نصب شده بود، این نوشته به چشم می‌خورد: «راه چویندها دست راست، راه یک‌شب دست چپ.» جوان کمی فکر کرد و به این نتیجه رسید که ...

الف حکایتی که خواندید، مفهوم کدام ضرب‌المثل را می‌رساند؟ علامت ✓ بزنید.

۱. مرغ همسایه غاز است. ۲. نابرده رنج، گنج میسر نمی‌شود.
۳. دست بالای دست بسیار است.

ب کدام قسمت از فکر جوان داستان ما اشتباه بود؟

پ با توجه به خصوصیت جوان، فکر می‌کنی او به کدام سمت رفته است؟

ت چرا جوان این مسیر را انتخاب کرد؟

۱۷

درس ۲ | کوچ پرستوها

۱۴ موشکا فکر می‌کرد به چه دلیل پیرزن به دنبال خدا نمی‌رود؟

۴ پیری

۳ سرما

۲ تنهایی

۱ پادرد

۱۵ اسم کدامیک از حیوان‌های زیر در داستان «قوی‌ترین حیوان جنگل» نیامده است؟ علامت بزنید.

۱۶ موشکا کوچولو برای دیدن خدا به چه نتیجه‌ای رسید؟

نگارش

۱۷ دو نمونه از ضرب‌المثل‌های زیر را انتخاب کرده و کاربرد آن‌ها را بنویسید.

- باد آورده را باد می‌برد.
- آب از آب تکان نمی‌خورد.
- عاقبت تخم مرغ دزد، شتر دزد می‌شود.
- عقل که نیست، جون در عذابه.
- تنبل مَرُو به سایه، سایه خودش می‌ایه!

.....

.....

.....

۱۸ هر دسته از کلمه‌های زیر، مربوط به کدام ضرب‌المثل است؟

مار، پونه، لونه

آش، دهن

ضرب‌المثل:

ضرب‌المثل:

۱۹ با استفاده از کلمه‌های داده‌شده، نامه‌ای در یک بند برای «طاووس» بنویسید.

«لطیف، سلامت، سپری شدن، راه و رسم، لانه»

.....

.....

.....

۱۸

کلاس | فارسی چهارم

آمادگی برای آزمون تیزهوشان

- ۱ کدام یک از گزینه‌های زیر به زبان گفتاری است؟
 - ۱ من فقط جواب سؤالت را دادم.
 - ۲ اکنون باید بکوشند تا لانه‌ای برای خود بسازند.
 - ۳ مگه می‌شه، محبت خدا رو فراموش کنه.
 - ۴ پرستوها دسته‌دسته روی سیم‌های برق جمع می‌شوند.
- ۲ حروف به هم ریخته‌ی «و - ن - ج - ش - ب - ج - و» مربوط به کدام گزینه است؟
 - ۱ جوش و خروش
 - ۲ جنب و جوش
 - ۳ درخشش
 - ۴ جفت و جور
- ۳ کدام گروه از کلمه‌های زیر هم‌خانواده هستند؟
 - ۱ قوی - قوت - مقوی
 - ۲ معتدل - عدل - اعمال
 - ۳ جامعه - مجموع - مجهول
 - ۴ نظر - ناظم - منظره
- ۴ در کدام گزینه تغییر جای علامت «،» در جمله تفاوت معنایی ایجاد می‌کند؟
 - ۱ مادر، علی تب دارد.
 - ۲ اسب، حیوان نجیبی است.
 - ۳ رضا، پسر خوبی است.
 - ۴ مهرداد، کتاب بخوان.
- ۵ کدام واژه با بقیه هماهنگ نیست؟
 - ۱ پرستو
 - ۲ کبوتر
 - ۳ عقاب
 - ۴ کبک
- ۶ کدام کلمه با «کمیاب» متضاد است؟
 - ۱ جاودان
 - ۲ فراوان
 - ۳ خیلی کم
 - ۴ خراب
- ۷ کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟
 - ۱ ماهی را هر وقت از آب بگیری، تازه است.
 - ۲ مرغ همسایه غاز است.
 - ۳ ماهی را هر وقت از آب بگیری، می‌میرد.
 - ۴ دست بالای دست بسیار است.
- ۸ کدام یک از کلمه‌های زیر، مترادف یک‌دیگر نیستند؟
 - ۱ غرور، خودپسندی
 - ۲ قوی، پرزور
 - ۳ خواهش، التماس
 - ۴ عالم، دانا
- ۹ در کدام عبارت «ت» به کار نمی‌رود؟
 - ۱ البته که می‌شناسم!
 - ۲ او تعجب کرد.
 - ۳ یکی از این خطرها، تغییر هواست.
 - ۴ عده‌ای از راه می‌رسند.
- ۱۰ کوچ پرستوها در چه فصلی آغاز می‌شود؟
 - ۱ بهار
 - ۲ زمستان
 - ۳ تابستان
 - ۴ پاییز

پاسخ تشریحی آزمون تیزهوشان

- ۱ ۳ زیرا نوشتاری آن «مگر می‌شود، محبت خدا را فراموش کند.» می‌شود.
- ۲ ۲ و - ن - ج - ش - ب - ج - و ← جنب و جوش
- ۳ ۱ در گزینه‌های ۲- «اعمال» ۳- «مجهول» ۴- «ناظم»، با گروه کلمه‌ها هم‌خانواده نیستند.
- ۴ ۱ با تغییر جایگاه «،» معنی جمله تغییر می‌کند: «مادر، علی تب دارد. مادر علی، تب دارد.» اما در سایر گزینه‌ها «،» این ویژگی را ندارد.
- ۵ ۳ عقاب پرنده‌ای شکاری است، ولی بقیه این‌گونه نیستند.
- ۶ ۲ مخالف کلمه‌های دیگر به ترتیب ۱- فانی ۳- خیلی زیاد ۴- آباد است.

۱۹

درس ۲ | کوچ پرستوها

۳۷ ماهی را هر وقت از آب بگیری می‌میرد. این جمله همیشه درست است، اما سایر گزینه‌ها، هر سه جزو مثل فارسی هستند.

۳۸ کلمه‌ی «عالم» به معنی «دنیا» است. مترادف «دنیا» کلمه‌ی «عالم» است.

۳۹ در گزینه‌های دیگر، کلمه‌های «البته - تعجب - عده‌ای» تشدید می‌گیرند.

۴۰

سواد خواندن

گره خوشبختی

سال‌ها پیش در یک روستای کوچک، پیرمرد فقیری با پسر و دخترش زندگی می‌کرد. همسر پیرمرد از دنیا رفته بود و زندگی آنها به سختی می‌گذشت. از قضای بد روزگار، بچه‌هایش هم بیمار شدند. پیرمرد تمام پول‌هایش را خرج کرد و مجبور شد بچه‌ها را در خانه به خدا بسپارد. او به امید اینکه شاید کسی حال او را ببیند و یاریش کند، به کوچه‌های روستا رفت.

همین طور که راه می‌رفت، رو به آسمان، با گریه به خدا می‌گفت: «تو می‌دانی من فقیرم و ناتوان. فرزندانم بیمار و گرسنه‌اند، تو گره‌گشا باش.» در راه به آسیاب‌ی رسید و از صاحب آن کمک خواست. مرد آسیابان دلش سوخت و یک کیسه‌ی کوچک گندم به او داد. سپس به فکر افتاد که: «اگر کسی این گندم‌ها را از من بخرد، می‌توانم نان و خرما بخرم. ای خدای گره‌گشا که قادر به گشودن هر گره‌ی هستی، این گره را هم بگشا.»

ناگهان چشمش به گره‌ی کیسه‌اش افتاد که باز شده و تمام گندم‌ها ریخته است. بر سر کوبید و نالید که: «ای خدا، این چه کاری بود که با من کردی؟ به تو گفتم گره از مشکلم باز کن، نه گره از کیسه‌ام. آخر تو چه خدایی هستی که این دو گره را از هم تشخیص ندادی؟»

پیرمرد از راهی که آمده بود، برگشت تا گندم‌های ریخته‌شده را جمع کند. وقتی خم شد، یک صندوقچه را دید که از زیر خاک بیرون زده بود. با دیدن صندوقچه شروع به کندن زمین کرد و آن را از دل خاک درآورد. با خوشحالی فریاد کشید؛ چون صندوقچه پر از سکه‌های طلا بود. پیرمرد رو به آسمان گفت: «خدایا از تو سپاسگزارم که این گنج را به من نشان دادی و توبه می‌کنم از اینکه ندانسته حرف‌های ناروا زدم. تو خوب فرق گره مشکل من و گره کیسه‌ام را می‌دانستی و این من بودم که حکمت کار تو را نمی‌دانستم.»

۲۰

کتابخانه فارسی چهارم

۱ پیرمرد می‌خواست با فروش گندم‌ها، چه چیزی بخرد؟

۴ ابزار کار

۳ لباس و دارو

۲ آب و غذا

۱ نان و خرما

۲ کدامیک از این حرف‌ها، حرف پیرمرد نبود؟

۱ تو قادر به گشودن هر گره‌ی هستی، این گره را هم بگشا.

۲ از اینکه ندانسته حرف‌های ناروا زدم، توبه می‌کنم.

۳ چرا من گندم‌های ریخته را باید جمع کنم؟

۴ ای خدا، این چه کاری بود که با من کردی؟

۳ رفتار پیرمرد را قبل از پیدا کردن صندوقچه و بعد از پیدا کردن آن، مقایسه کنید.

۴ دلیل فقیر شدن پیرمرد چه بود؟

۵ چه کسی به پیرمرد کمک کرد و به او گندم داد؟

۶ از کدام بخش داستان خوشتر آمد؟ چرا؟

۳

درس ۲ | کوچ پرستوها